

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

REKOMMENDATIONER

RÅDET

EU:s narkotikastrategi (2013–2020)

(2012/C 402/01)

FÖRORD

1. Denna EU:s narkotikastrategi utgör de av medlemsstaterna och EU-institutionerna fastställda övergripande politiska ramarna och prioriteringarna för EU:s narkotikapolitik för perioden 2013–2020. Strategins ramar, syfte och mål kommer att utgöra grunden för två på varandra följande fyraåriga EU-handlingsplaner mot narkotika.

2. Denna narkotikastrategi grundar sig först och främst på EU-rättens grundläggande principer och värnar i alla avseenden de värden som unionen bygger på: respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, solidaritet, rättsstatsprincipen och respekt för de mänskliga rättigheterna. Den syftar till att skydda och förbättra samhällets och individens välfärd, skydda folkhälsan, ge allmänheten en hög nivå av säkerhet samt angripa narkotikafenomenet på ett välavvägt, integrerat och evidensbaserat sätt.

3. Strategin baseras också på folkrätten, de tillämpliga FN-konventioner ⁽¹⁾ som utgör den folkrättsliga ramen för motåtgärder mot fenomenet med olaglig narkotika och den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. I EU:s narkotikastrategi beaktas tillämpliga politiska FN-dokument, däribland FN:s politiska deklaration och handlingsplan om internationellt samarbete på vägen mot en välavvägd helhetsstrategi mot narkotikaproblemet i världen, vilken antogs 2009, där det fastställs att insatser för att minska efterfrågan på narkotika och insatser för att minska tillgången på narkotika är aspekter som stärker varandra inom policyn avseende olaglig narkotika och FN:s politiska deklaration om hiv/aids. Strategin har utarbetats på grundval av de principer som anges i Lissabonfördraget och på grundval av unionens och enskilda medlemsstater respektive befogenheter. Vederbörlig hänsyn ägnas åt subsidiaritet och proportionalitet, eftersom denna EU-strategi är avsedd att ge nationella strategier ett mervärde. Dessutom överensstämmer strategin helt och fullt med den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och med EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.

4. Senast 2020 bör prioriteringarna och insatserna inom området för olaglig narkotika, uppmuntrade och samordnade genom denna EU:s narkotikastrategi, ha åstadkommit en generell inverkan på nyckelaspekter av narkotikaläget i EU. De ska säkerställa en hög grad av skydd av människors hälsa, samhällsstabilitet och säkerhet genom en sammanhängande, ändamålsenlig och verkningsfull tillämpning av åtgärder, ingripanden och metoder när det gäller minskad efterfrågan och minskad tillgång på narkotika på nationell nivå, EU-nivå och internationell nivå och genom att minimera eventuella oavsiktliga negativa följdverkningar förbundna med genomförandet av dessa insatser.

5. Narkotikafenomenet är ett nationellt och internationellt problem som man behöver försöka komma till rätta med i en global kontext. I detta avseende har samordnade insatser på EU-nivå en viktig roll att spela. Denna EU:s narkotikastrategi utgör en gemensam och evidensbaserad ram för åtgärder mot narkotikafenomenet inom och utanför EU. Strategin säkerställer som en ram för samlade och kompletterande

⁽¹⁾ FN:s samlade konvention om narkotiska preparat från 1961, ändrad genom 1972 års protokoll, konventionen om psykotropa ämnen (1971) och konventionen mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (1988).

insatser att resurser som investeras i detta område används ändamålsenligt och verkningsfullt samtidigt som hänsyn tas till medlemsstaternas och EU-institutionernas institutionella och ekonomiska begränsningar.

6. Strategin syftar till att bidra till en minskad efterfrågan och tillgång på narkotika inom EU och till en minskning vad gäller de hälso- och samhällsfaror och de skador för hälsan och samhället som orsakas av narkotika genom en strategisk metod som utgör dels ett stöd och ett komplement till nationell politik, dels en ram för samordnade och samlade insatser och dels grunden och den politiska ramen för EU:s externa samarbete inom detta område. Detta kommer att åstadkommas med hjälp av en välvägd och evidensbaserad helhetsmetod.

7. Slutligen bygger denna strategi vidare på tillvaratagna erfarenheter från tillämpningen av EU:s tidigare narkotikastrategier och tillhörande handlingsplaner, bl.a. rönen och rekommendationerna från den externa utvärderingen av EU:s narkotikastrategi för perioden 2005–2012, samtidigt som hänsyn tas till andra relevanta policyförändringar och insatser på EU-nivå och internationell nivå inom området för narkotika.

I. Inledning

8. I strategin har man anammat nya metoder och tagit upp nya problem som fastställts under senare år, särskilt följande:

- Den ökande tendensen att använda flera olika preparat, vilket inbegriper en kombination av tillåtna preparat, till exempel alkohol och receptbelagda läkemedel, och otillåtna preparat.
- Tendensen till missbruk av annan narkotika än opioider samt framväxten och spridningen av nya psykoaktiva ämnen.
- Behovet att säkerställa och förbättra tillgängligheten till reglerade förskrivna läkemedel.
- Behovet att stärka kvaliteten, täckningen avseende och diversifieringen av tjänster för minskad efterfrågan på narkotika.
- Den fortsatta höga förekomsten av blodburna sjukdomar, särskilt hepatit C-virus, bland sprutnarkomaner och potentiella risker för nya utbrott av hiv och andra blodburna sjukdomar med koppling till injektionsmissbruk av narkotika.
- Den fortsatt höga allmänna förekomsten av antal narkotikarelaterade dödsfall inom EU.
- Behovet att inrikta sig på narkotikamissbruk genom en helhetsinriktad vårdmodell där man tar upp bl.a. psykiatrisk sammansatt ohälsa.
- Dynamiken på marknaderna för olaglig narkotika, bl.a. förändringar i smuglingsvägar för narkotika, gränsöverskridande organiserad brottslighet och användningen av ny kommunikationsteknik för att underlätta distributionen av olaglig narkotika och nya psykoaktiva ämnen.
- Behovet att förhindra att prekursorer, pre-prekursorer och andra essentiella kemikalier som används vid olaglig narkotikaframställning omdirigeras från laglig handel till den olagliga marknaden och avledningen av vissa kemikalier som används som utspädningsmedel (cutting agents).

9. Målen för EU:s narkotikastrategi är följande:

- Att bidra till en mätbar minskning av efterfrågan på narkotika, av narkotikaberoende och av narkotikarelaterade hälso- och samhällsfaror och skador på hälsan och samhället.
- Att bidra till att skapa störningar på marknaden för olaglig narkotika och till att mätbart minska tillgängligheten till olaglig narkotika.
- Att uppmuntra samordning genom aktiva samtal och analyser av utvecklingen och utmaningarna på narkotikaområdet på EU-nivå och internationell nivå.

- Att ytterligare stärka dialogen och samarbetet mellan EU och tredjeländer och internationella organisationer i narkotikafrågor.
- Att bidra till bättre spridning av övervaknings-, forsknings- och utvärderingsresultat och en bättre förståelse av alla aspekter av narkotikafenomenet och av effekterna av ingripanden i avsikt att skapa en gedigen och omfattande evidensbas för politik och insatser.

10. Strategin bygger vidare på vad EU åstadkommit⁽¹⁾ inom området för olaglig narkotika och hämtar underlag från en pågående, vittomfattande genomgång av det nuvarande narkotikaläget, i synnerhet den från ECNN, samtidigt som man i strategin konstaterar behovet av att i förväg handla utifrån förutsedda förändringar och utmaningar.

11. Strategin är uppbyggd kring två politikområden, insatser för att minska efterfrågan på narkotika och insatser för att minska tillgången på narkotika, och tre övergripande teman, a) samordning, b) internationellt samarbete och c) forskning, informationsverksamhet, övervakning och utvärdering. Dess två på varandra följande handlingsplaner, som under 2013 och 2017 ska utarbetas av motsvarande ordförandeskap, kommer att innehålla en förteckning över specifika insatser med en tidtabell, ansvariga parter, indikatorer och bedömningsverktyg.

12. Med vederbörlig hänsyn till det nuvarande narkotikaläget och det som behöver göras för att kunna tillämpa strategin kommer ett begränsat antal riktade insatser att väljas ut per politikområde och övergripande tema och tas med i handlingsplanerna på grundval av bl.a. följande kriterier:

- a) Insatserna måste vara evidensbaserade, vetenskapligt hållbara och kostnadseffektiva och syfta till realistiska och mätbara resultat som kan utvärderas.
- b) Insatserna kommer att vara tidsbegränsade, ha tillhörande riktmärken, resultatindikatorer och ha angivna parter som är ansvariga för genomförande, rapportering och utvärdering med avseende på insatserna.
- c) Insatserna måste ha tydlig relevans och ett tydligt mervärde för EU.

13. För att garantera ett fortsatt fokus på tillämpningen av strategin och dess åtföljande handlingsplaner ska varje ordförandeskap, med stöd från kommissionen och med tekniska bidrag från ECNN och Europol, ta upp prioriteringar och insatser som kräver uppföljning i övergripande arbetsgruppen för narkotikafrågor under sin mandatperiod och övervaka framsteg. Kommissionen ska, med hänsyn tagen till information som lämnas av medlemsstater och den europeiska utrikestjänsten och som finns att få från ECNN, Europol och andra EU-organ samt det civila samhället, lägga fram halvårsvisa lägesrapporter med syftet att bedöma verkställandet av mål och prioriteringar i EU:s narkotikastrategi och dess handlingsplan(er).

14. Kommissionen kommer, med beaktande av information som lämnas av medlemsstater och som finns att få från ECNN, Europol, andra relevanta EU-institutioner och EU-organ och det civila samhället, senast 2016 att ta initiativet till en extern halvtidsutvärdering av strategin, med siktet inställt på förberedelser inför en andra handlingsplan för perioden 2017–2020. Efter att perioden för narkotikastrategin och dess handlingsplaner löpt ut 2020 kommer kommissionen ta initiativet till en övergripande extern utvärdering av hur de tillämpats. Vid denna utvärdering bör hänsyn också tas till information som samlats in från medlemsstaterna, andra relevanta EU-institutioner och EU-organ och det civila samhället samt till tidigare utvärderingar i syfte att bidra med underlag och rekommendationer till den framtida utvecklingen av EU:s narkotikapolitik.

15. För att nå sina mål och för att säkerställa effektivitet kommer EU:s narkotikastrategi för perioden 2013–2020 att, varhelst det är möjligt, göra bruk av befintliga instrument och organ, inom respektive mandat, som är verksamma inom narkotikaområdet eller som är av relevans för nyckelaspekter av det, såväl inom EU (i synnerhet ECNN, Europol, Eurojust, Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) och Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA)) som utanför EU (t.ex. UNODC, WCO, WHO och Pompidougruppen). Kommissionen, den höga representanten, rådet och Europaparlamentet kommer att se till att EU:s verksamheter inom området för olaglig narkotika är samordnade och kompletterar varandra.

⁽¹⁾ Rapport om den oberoende bedömningen av EU:s narkotikastrategi för perioden 2005–2012 och tillhörande handlingsplaner, finns att läsa på http://ec.europa.eu/justice/anti-drugs/files/rand_final_report_eu_drug_strategy_2005-2012_en.pdf

16. Tillräckliga och riktade medel bör anslås för uppnående av målen i denna EU:s narkotikastrategi på både EU-nivå och nationell nivå.

II. Policyområde: insatser för att minska efterfrågan på narkotika

17. Insatser för att minska efterfrågan på narkotika består i en rad lika viktiga och ömsesidigt förstärkande åtgärder, däribland prevention (miljöprevention, allmänprevention, riktad prevention och indikerad prevention), tidig upptäckt och ingripande, risk- och skadebegränsning, behandling, rehabilitering, återintegrering i samhället och tillfrisknande.

18. Inom området för insatser för att minska efterfrågan på narkotika är syftet med EU:s narkotikastrategi för perioden 2013–2020 att bidra till en mätbar minskning av användningen av olaglig narkotika, att försena åldern då missbruket inleds för att förebygga och minska problemnarkotikamissbruk, narkotikaberoende och narkotikarelaterade hälso- och samhällsfaror och skador för hälsan och samhället genom en ämnesövergripande och evidensbaserad helhetsmodell samt genom att främja och slå vakt om konsekvens mellan vård-, social- och justitiepolitik.

19. Inom området för insatser för att minska efterfrågan på narkotika kartläggs följande prioriteringar (ej förtecknade i prioritetsordning):

- 19.1 Att förbättra tillgången på, tillgängligheten till och täckningen för effektiva och diversifierade åtgärder för minskad efterfrågan på narkotika, att främja användningen och utbytet av bästa praxis och utveckla och verkställa kvalitetsstandarder inom prevention (miljöprevention, allmänprevention, riktad prevention och indikerad prevention), tidig upptäckt och ingripande, risk- och skadebegränsning, behandling, rehabilitering, återintegrering i samhället och tillfrisknande.
- 19.2 Att förbättra tillgängligheten till och effektiviteten hos preventionsprogram (från initialeffekt till långsiktig hållbarhet) och höja medvetenheten om risken med att använda olaglig narkotika och andra psykoaktiva ämnen och relaterade följdverkningar. I detta syfte bör preventionsåtgärder inbegripa tidig upptäckt och ingripande, främjande av hälsosamma livsstilar och målinriktad prevention (dvs. riktad och indikerad) som också vänder sig till familjer och lokalsamhällen.
- 19.3 Bygga ut och utveckla effektiva åtgärder för minskad efterfrågan för att möta utmaningar som missbruk av flera olika narkotiska medel och kombinerad användning av lagliga och olagliga preparat, felaktig användning av reglerade förskrivna läkemedel och användning av nya psykoaktiva ämnen.
- 19.4 Att investera i och forska vidare om effektiva risk- och skademinskningssåtgärder som syftar till en betydande minskning av antalet direkt och indirekt narkotikarelaterade dödsfall och blodburna infektionssjukdomar som förknippas med narkotikamissbruk och som inte bara inbegriper hiv och viral hepatit samt sexuellt överförbara sjukdomar och tuberkulos.
- 19.5 Att utvidga tillgången på, tillgängligheten till och täckningen avseende effektiv och diversifierad narkotikabehandling i hela EU för problemnarkotikamissbrukare och beroende narkotikamissbrukare, inklusive missbrukare av icke-opioider, så att alla de som vill komma in på en narkotikabehandling kan göra det, i enlighet med relevanta behov.
- 19.6 Att på lämpligt sätt öka utvecklingen av, tillgängligheten till och täckningen avseende åtgärder för minskad efterfrågan på narkotika i fängelsemiljöer, med utgångspunkt i en gedigen bedömning av hälsoläget och de intagnas behov, med som mål en vårdkvalitet som är likvärdig med den som ges i övriga samhället och i enlighet med den rätt till vård och mänsklig värdighet som fastställs i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna. Kontinuerlig vård bör ombesörjas under alla skeden inom det straffrättsliga systemet och efter frisläppande.
- 19.7 Att utveckla och utvidga helhetsinriktade vårdmodeller som innefattar behov som har att göra med mentala och/eller fysiska hälsorelaterade problem, rehabilitering och socialt stöd för att förbättra och höja den hälsomässiga och sociala situationen för, den sociala återintegreringen av och tillfrisknandet för problemnarkotikamissbrukare och beroende narkotikamissbrukare, även de som drabbats av sammansatt ohälsa.

- 19.8 Att utveckla effektiva och differentierade åtgärder för minskad efterfrågan på narkotika vilka syftar till att minska narkotikamissbruket och/eller försena tidpunkten då narkotikamissbruket inleds och vilka passar för dels behoven hos specifika grupper, dels mönster för narkotikamissbruk och miljöer, varvid särskild uppmärksamhet ska ägnas åt sårbara och marginaliserade grupper.
- 19.9 Att genom att säkerställa samordnade och effektiva gemensamma arbetsmetoder förhindra lokala och regionala narkotikamissbruksepidemier som kan hota folkhälsan inom EU.
- 19.10 Vid prioriteringar för minskad efterfrågan på narkotika behöver hänsyn tas till de specifika karaktäristika, behov och utmaningar som narkotikafenomenet innebär på nationell nivå och EU-nivå. Det är helt avgörande att det finns tillräckliga resurser för det ändamålet på lokal nivå, nationell nivå och EU-nivå.

III. Politikområde: insatser för att minska tillgången på narkotika

20. Insatser för att minska tillgången på narkotika inbegriper prevention, avskräckande och störande av narkotikarelaterad, i synnerhet organiserad, brottslighet genom samarbete mellan rättsväsenden och brottsbekämpande myndigheter, förbud, förverkande av vinning av brott, utredningar och gränsförvaltning.

21. När det gäller att minska tillgången på narkotika är målet för EU:s narkotikastrategi 2013–2020 att bidra till en mätbar minskning av tillgången till olaglig narkotika, genom bekämpning av olaglig narkotikahandel, upplösning av organiserade brottsliga grupper som är inblandade i framställning av narkotika och olaglig narkotikahandel, effektiv användning av det straffrättsliga systemet, effektiv underrättelsestyrd brottsbekämpning samt ökat utbyte av underrättelser. På EU-nivå kommer tonvikten att läggas på storskalig, gränsöverskridande och organiserad narkotikarelaterad brottslighet.

22. När det gäller minskning av tillgången på narkotika fastställs följande prioriteringar (ej förtecknade i prioritetsordning):

- 22.1 Stärka samarbetet och samordningen mellan brottsbekämpande myndigheter på strategisk och operativ nivå. Detta bör omfatta, men inte vara begränsat till, förbättring av det gränsöverskridande utbytet av information (och underrättelser) i realtid, bästa praxis och kunskap, samt genomförande av gemensamma insatser och utredningar. Samarbete med tredjeländer för att angripa narkotikarelaterad organiserad brottslighet inom, och riktad mot, EU bör betraktas som viktigt i detta sammanhang.
- 22.2 Minska framställning och smuggling av, olaglig handel med samt distribution och försäljning av olaglig narkotika och underlättande av sådan verksamhet, inom EU och över gränserna, samt minska avledande av narkotikaprekursorer, pre-prekursorer och andra essentiella kemikalier som används vid olaglig framställning av narkotika.
- 22.3 Vidta effektiva åtgärder som svar på nya trender, som till exempel användning av vissa kemikalier som används som utspädningsmedel (cutting agents) för olaglig narkotika och tillhandahållande av narkotika genom användning av ny teknik.
- 22.4 Särskild uppmärksamhet måste ägnas ny kommunikationsteknik som spelar en viktig roll när det gäller att underlätta framställningen, marknadsföringen och distributionen av samt den olagliga handeln med narkotika (inbegripet kontrollerade nya psykoaktiva ämnen).
- 22.5 Medlemsstaterna ska fortsätta att samarbeta och i lämpliga fall samordna sina åtgärder på europeisk nivå, tillsammans med relevanta EU-organ och internationella organ och byråer, såsom Europol, Eurojust och Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN), samt fullt ut utnyttja befintliga instrument och metoder för samarbete när det gäller rättsliga frågor och brottsbekämpning, såsom underrättelsestyrt polisarbete, profilering av narkotika, gemensamma utredningsgrupper, gemensamma tull- och polisinsatser samt relevanta initiativ såsom Empact-projekten (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats), plattformar för sambandsmän och genom användning av regionala plattformar.
- 22.6 På EU-nivå ska tonvikten läggas vid underrättelsestyrd brottsbekämpning inriktad på storskalig framställning av och olaglig handel med narkotika. En närmare samordning och samarbete mellan brottsbekämpande myndigheter inom och mellan medlemsstaterna samt med Europol bör stärkas ytterligare.

- 22.7 När det inte går att initiera eller utföra sådana uppgifter genom Europol kan man inom EU vid behov inrätta särskilda regionala initiativ eller plattformar för samarbete, för att motverka nya hot i och med ändrade narkotikaruttriter och nya nav för organiserad brottslighet. Detta ska ske genom samordnade insatsåtgärder. Sådana åtgärder måste vara förenliga med och komplettera befintliga rättsliga och operativa arrangemang på EU-nivå och ska grunda sig på hotbedömningar och analyser. Sådana samarbetsstrukturer bör vara flexibla, eventuellt tidsbegränsade beroende på den framtida utvecklingen av hotet i fråga, samt samverka nära med alla relevanta byråer och plattformar inom EU, särskilt Europol.
- 22.8 Vid behov stärka EU:s narkotikarelaterade samarbete inom rättsliga frågor och brottsbekämpning samt användningen av befintliga metoder genom att införa snabbare och lämpligare åtgärder. Stödja samarbetsverksamheter inom rättsliga frågor och brottsbekämpning samt utbyte av information och underrättelser.
- 22.9 På ett målinriktat sätt förstärka Europeiska unionens rättsliga ram, enligt vad som bedöms som nödvändigt, i syfte att stärka EU:s hantering av nya trender, säkerställa att samarbetsinsatser kompletterar varandra med sikte på att upplösa gränsöverskridande organiserade brottsliga grupper, konfiskera vinning av narkotikarelaterad brottslighet genom att fullt ut utnyttja EU:s nätverk av kontor för återvinning av tillgångar och på så vis säkerställa effektivare åtgärder mot olaglig narkotikahandel. Ytterligare utveckling av relevanta brottsbekämpningsinstrument kan utforskas.
- 22.10 EU ska arbeta för att effektivisera sin politik när det gäller minskning av tillgången på narkotika genom att stärka utvärderingen och analysen av politiken för att förbättra förståelsen av narkotikamarknaderna, narkotikarelaterade brott och av hur pass effektiva olika narkotikarelaterade brottsbekämpningsinsatser är.
- 22.11 För att förebygga brottslighet, undvika återfall och öka det straffrättsliga systemets effektivitet och ändamålsenlighet, och samtidigt respektera principen om proportionalitet, ska EU i lämpliga fall uppmuntra användning, övervakning och ett effektivt genomförande av narkotikastrategier och -program, inbegripet insatser för att motivera arresterade missbrukare till vård samt passande alternativ till tvångsåtgärder (såsom utbildning, behandling, rehabilitering, eftervård och återintegrering i samhället) för narkotikamissbrukande brottslingar.

IV. Övergripande tema: samordning

23. Inom EU:s narkotikapolitik har samordningsmålet två syften, nämligen att säkerställa synergier, kommunikation och ett effektivt informations- och åsiktsutbyte till stöd för de politiska målen och samtidigt uppmuntra till en aktiv politisk diskussion och analys av utvecklingen och utmaningarna på narkotikaområdet både på EU-nivå och internationell nivå.

Samordning krävs inom och mellan EU-institutionerna, medlemsstaterna, andra relevanta europeiska organ och det civila samhället, å ena sidan, och mellan EU, internationella organ och tredjeländer, å den andra.

24. När det gäller samordning fastställs följande prioriteringar (ej förtecknade i prioritetsordning):

- 24.1 Säkerställa synergier, konsekvens och effektiva arbetsmetoder bland berörda medlemsstater, EU:s institutioner, organ och initiativ, på grundval av principen om lojalt samarbete⁽¹⁾, och undvika dubbelarbete, se till att det sker ett effektivt informationsutbyte, använda resurser på ett effektivt sätt och garantera kontinuitet i ordförandeskapens åtgärder.
- 24.2 Med tanke på att den övergripande arbetsgruppen för narkotikafrågor är den främsta samordnande gruppen inom rådet måste dess samordningsinsatser ytterligare stärkas så att hänsyn tas till arbetet inom de olika grupperna, som inbegriper en narkotikakomponent såsom ständiga kommittén för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten och arbetsgruppen för folkhälsa. Den välavvägda strategin i fråga om narkotikaproblemet, som med samma kraft angriper såväl efterfrågan som tillgången på narkotika, kräver vidare ett nära samarbete, samspel och informationsutbyte med

⁽¹⁾ EU-fördraget, artikel 4.

andra berörda förberedande organ i rådet, inbegripet de på området för utrikesfrågor och andra berörda EU-initiativ, på områdena för rättsliga och straffrättsliga frågor, brottsbekämpning, folkhälsa och sociala frågor.

- 24.3 Se till att EU och medlemsstaterna vidareutvecklar och tillämpar arbetsmetoder och bästa praxis för sektorsövergripande samarbete till stöd för strategins mål och att dessa främjas på nationell nivå.
- 24.4 Skapa tillfälle att under varje ordförandeskap diskutera, övervaka och utvärdera frågor som rör samordning, samarbete, nya trender, effektiva insatser och annan utveckling på det politiska området som kan tillföra EU:s narkotikastrategi ett mervärde, t.ex. vid mötena mellan de nationella narkotikasamordnarna.
- 24.5 Främja och uppmuntra till att det civila samhället, inbegripet icke-statliga organisationer, ungdomar, narkotikamissbrukare och kunder som köper narkotikarelaterade tjänster, deltar och medverkar aktivt i utformningen och genomförandet av narkotikapolitiken på nationell nivå, EU-nivå och internationell nivå. Även säkerställa samverkan med EU:s civilsamhällesforum om narkotika på EU-nivå och internationell nivå.
- 24.6 Se till att EU talar med en samlad, stark röst i internationella forum såsom FN:s narkotikakommission och i dialoger med tredjeländer och främjar EU:s integrerade, välavvägda och evidensbaserade strategi på narkotikaområdet. Härvidlag kan EU:s delegationer spela en viktig roll när det gäller att främja en sådan strategi på narkotikaområdet och att underlätta en sammanhängande diskussion om narkotikapolitiken.

V. Övergripande tema: internationellt samarbete

25. Internationellt samarbete är ett nyckelområde där EU tillför ett mervärde till medlemsstaternas ansträngningar för att samordna narkotikapolitiken och ta itu med utmaningarna. EU:s yttre förbindelser på narkotikaområdet grundar sig på principerna om delat ansvar, multilateralism, en integrerad, välavvägd och evidensbaserad strategi, integrering av narkotikafrågor i utvecklingspolitiken, respekt för mänskliga rättigheter och principen om mänsklig värdighet samt respekt för internationella konventioner.

26. Syftet med EU:s narkotikastrategi 2013–2020 på området internationellt samarbete är att på ett övergripande och välavvägt sätt ytterligare stärka dialogen och samarbetet mellan EU och tredjeländer och internationella organisationer när det gäller narkotikafrågor.

27. EU:s narkotikastrategi utgör en del av en övergripande strategi som gör det möjligt för EU att tala med en röst på den internationella arenan och med sina partnerländer. EU kommer att fortsätta sitt engagemang för internationellt samarbete och diskussion kring de grundläggande frågorna inom narkotikapolitiken samt aktivt dela med sig av de resultat som uppnåtts genom EU:s narkotikastrategi som är balanserad mellan å ena sidan minskning av efterfrågan på narkotika och å andra sidan minskning av tillgången på narkotika, på grundval av vetenskapliga bevis, underrättelser och respekt för mänskliga rättigheter.

Detta kräver konsekvens mellan politik och åtgärder på EU-nivå, inbegripet externt samarbete i fråga om minskning av efterfrågan på narkotika, inklusive risk- och skademinskning, minskning av tillgången på narkotika, alternativ utveckling, utbyte och överföring av kunskap samt medverkan från både statliga och icke-statliga aktörer.

28. EU och dess medlemsstater bör se till att EU:s narkotikastrategi och dess mål införlivas i EU:s övergripande utrikespolitiska ram som en del av en övergripande strategi där man fullt ut och på ett konsekvent och samordnat sätt utnyttjar de olika strategier och diplomatiska, politiska och finansiella instrument som står till EU:s förfogande. Den höga representanten bör med stöd av Europeiska utrikes-tjänsten underlätta denna process.

29. EU:s utrikesstrategi på narkotikaområdet har som mål att ytterligare stärka och stödja tredjeländers ansträngningar att tackla problemen när det gäller folkhälsa och säkerhet. Detta kommer att ske genom man att genomför de initiativ som beskrivs i denna strategi och efterföljande handlingsplaner, inbegripet när det gäller alternativ utveckling, minskning av efterfrågan på narkotika, minskning av tillgången på narkotika, främjande och skydd av mänskliga rättigheter, och med beaktande av regionala initiativ. Med tanke på den inverkan som framställning av och olaglig handel med narkotika har på den inre stabiliteten och säkerhets-situationen i ursprungs- och transitländer, kommer åtgärder även att riktas mot korruption, penningtvätt och vinning av narkotikarelaterade brott.
30. När det gäller internationellt samarbete fastställs följande prioriteringar (utan prioritetsordning):
- 30.1 Öka konsekvensen mellan de interna och externa aspekterna av EU:s narkotikapolitik och åtgärder riktade mot tredjeländer på narkotikaområdet.
- 30.2 Förstärka EU:s deltagande och samordning i den internationella diskussionen om narkotikapolitik, både i samband med förhandlingar med internationella organisationer och strukturer, inbegripet FN, G8 och Europarådet, och förbindelser med tredjeländer, genom att uppnå gemensamma EU-ståndpunkter, samt se till att spela en effektiv roll inom FN:s arbete när det gäller narkotikapolitik.
- 30.3 Se till att det internationella samarbetet på narkotikaområdet integreras i de allmänna politiska förbindelserna och ramavtalen mellan EU och dess partner, både på nationell och/eller regional nivå. Det bör återspegla EU:s integrerade, välavvägda och evidensbaserade strategi och omfatta följande: politisk dialog, narkotikasamordning, minskning av efterfrågan (inbegripet risk- och skademinskning), minskning av tillgången, inbegripet alternativ utveckling och brottsbekämpning, integrering av narkotikapolitiken i den bredare utvecklingssamarbetsagendan, information, forskning, övervakning och utvärdering.
- 30.4 Se till att EU:s internationella åtgärder i prioriterade tredjeländer och regioner runtom i världen är vittomspännande och tar hänsyn till varje dimension av narkotikafenomenet och tar itu med såväl utvecklingen som stabiliteten och säkerheten i dessa länder och regioner genom förstärkta partnerskap.
- 30.5 Se till att EU:s internationella narkotikaåtgärder är evidensbaserade och omfattar övervakning av läget och framsteg, med utnyttjande av olika informationsverktyg från kommissionen, Europeiska utrikes-tjänsten, inbegripet EU-delegationerna, medlemsstaterna, ECNN, Europol, Eurojust och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar i nära samarbete med FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC).
- 30.6 Se till att stödet till kandidatländer och potentiella kandidatländer samt de länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken är inriktat på kapacitetsuppbyggnad för att minska såväl utbud som efterfrågan och en evidensbaserad, effektiv och välavvägd narkotikapolitik, genom stärkt samarbete, inbegripet spridning av information om EU:s bästa praxis och i lämpliga fall deltagande i EU-organ, såsom ECNN, Europol och Eurojust.
- 30.7 Garantera en hållbar grad av politisk dialog och informationsutbyte om strategier, syften och relevanta initiativ genom dialogerna om narkotika med internationella partner, både på regional och bilateral nivå. Nyckelpartner fastställs på grundval av statusen för deras samarbete med EU och deras relevans när det gäller att hantera det globala fenomenet med olaglig narkotika, med beaktande av partner som tillkommer till följd av utvecklingen på narkotikaområdet. De politiska dialogerna bör utgöra ett komplement till och vara konsekventa med andra externa samarbetsstrukturer och deras inverkan och, i förekommande fall, tillhandahålla ett forum för att diskutera prioriteringar om samarbete och framsteg när det gäller EU-finansierade projekt.
- 30.8 Säkerställa en lämplig grad av finansiering och expertis (från EU:s och dess medlemsstaters sida), bland annat genom att förstärka samordningen, övervakningen och utvärderingen av ekonomiskt och tekniskt stöd, och samtidigt sträva efter att uppnå synergier, samt genom att konsekvent balansera en transparent fördelning av samarbetsinsatser, resurser, ekonomiskt och tekniskt stöd mellan åtgärder för att minska efterfrågan respektive tillgången på narkotika, varvid EU:s strategiska återspeglas. EU bör arbeta för att ge EU-delegationerna den expertis som krävs för att stödja

genomförandet av åtgärderna riktade mot tredjeländer på narkotikaområdet. Halvtidsöversynen och den slutliga bedömningen av denna EU-narkotikastrategi bör ta upp den inverkan som EU:s ekonomiska satsningar i tredjeländer har haft och kommissionen och utrikestjänsten bör i lämpliga fall förse medlemsstaterna med uppdateringar av prioriteringarna och framstegen i fråga om EU:s ekonomiska satsningar utomlands.

- 30.9 EU och medlemsstaterna ska då de tillhandahåller ekonomiskt och tekniskt stöd till ursprungsländer särskilt se till att alternativa utvecklingsprogram

- är villkorslösa, icke-diskriminerande och, om utrotning planeras, ordnade i lämplig ordning.
- sätter upp realistiska landsbygdsutvecklingsrelaterade mål och framgångsindikatorer, säkerställer egenansvar hos målgrupper och
- stöder lokal utveckling samtidigt som de beaktar samspelet med faktorer som människors säkerhet, förvaltningsfrågor, våld, mänskliga rättigheter, utvecklingsfrågor och livsmedelssäkerhet.

- 30.10 Att säkerställa att skyddet av de mänskliga rättigheterna helt och hållet medtas i politiska dialoger och vid genomförandet och utförandet av relevanta program och projekt inom området för narkotika.

VI. Övergripande tema: informationsverksamhet, forskning, övervakning och utvärdering

31. Syftet med EU:s narkotikastrategi för perioden 2013–2020 inom området för informationsverksamhet, forskning, övervakning och utvärdering är att bidra till en bättre förståelse av alla aspekter av narkotikafenomenet och av åtgärders effekter för att kunna tillhandahålla ett gediget och vittomfattande faktaunderlag för politik och åtgärder. Dessutom syftar EU:s narkotikastrategi för perioden 2013–2020 till att bidra till bättre spridning av övervaknings-, forsknings- och utvärderingsresultat på EU-nivå och nationell nivå genom ombesörjande av stärkta synergieffekter, en välavvägd fördelning av finansiella medel och undvikande av dubbelarbete. Detta kan åstadkommas genom harmonisering av metoder, nätverksarbete och närmare samarbete.

32. När det gäller information, forskning, övervakning och utvärdering fastställs följande prioriteringar (utan någon prioritetsordning):

- 32.1 EU och dess medlemsstater bör fortsätta att investera i informationsutbyte, datainsamling och övervakning samt i forskning och utveckling om narkotikaläget och tillhörande motåtgärder på nationell nivå och EU-nivå. Detta bör inbegripa samtliga relevanta aspekter av narkotikafenomenet, inklusive efterfrågan på narkotika och tillgång på narkotika. Särskild tonvikt bör läggas på bibehållande och ytterligare förbättring av datainsamling och rapportering med hjälp av ECNN:s nyckelindikatorer för insatser för att minska efterfrågan på narkotika.
- 32.2 ECNN bör, inom ramen för sin uppdragsbeskrivning, ytterligare förbättra kunskapsinfrastrukturen och bör fortsätta att spela en nyckelroll som en central aktör som förmedlar, främjar och sörjer för informationsverksamhet, forskning, övervakning och utvärdering när det gäller olaglig narkotika i hela EU. Det bör fortsätta att i rätt tid tillhandahålla en allomfattande helhetsanalys av det europeiska narkotikaläget och av relaterade motåtgärder samt samarbeta med andra relevanta byråer, däribland, där det är relevant och lämpligt, Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) och Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA) samt med WHO.
- 32.3 Europol bör fortsätta sina ansträngningar vad gäller informationsinsamling och analys inom området för narkotikarelaterad organiserad brottslighet, medan medlemsstater bör lämna relevant information till byrån. Byrån bör fortsätta att regelbundet lämna hotbilda-bedömningsrapporter (t.ex. EU SOCTA) om narkotikarelaterad organiserad brottslighet i EU.

- 32.4 Medlemsstater, EU-institutioner och byråer bör förbättra informations- och datainsamlingen om alla aspekter av tillgång på narkotika, inklusive om narkotikamarknader, narkotikarelaterade brott och minskning av tillgången på narkotika i syfte att få till stånd en förbättring av analyser och underbyggt beslutsfattande. Medlemsstater, kommissionen, ECNN, Europol och – i förekommande fall – andra EU-byråer bör arbeta tillsammans för att förbättra datainsamlingen och utvecklingen av vetenskapligt hållbara indikatorer av relevans för politiken.
- 32.5 EU-institutionerna, byråerna och medlemsstaterna bör stärka kapaciteten att upptäcka, bedöma och snabbt och effektivt reagera på framväxten av nya psykoaktiva ämnen, på beteendeförändringar vad gäller narkotikamissbruk och epidemiutbrott och på andra framväxande tendenser som innebär faror för folkhälsan och säkerheten. Detta kan bl.a. uppnås genom en skärpning av nu gällande EU-lagstiftning, informationsutbyte, underrättelseverksamhet, kunskap och bästa praxis.
- 32.6 Medlemsstaterna, EU-institutionerna och -byråerna bör främja och stödja forskning, inklusive tillämpad forskning, om nya psykoaktiva ämnen och säkerställa samarbete och samordning mellan nätverk på nationell nivå och EU-nivå för att stärka förståelsen av fenomenet. Övervakningen på detta område bör ökas i nära samordning med ECNN. Man bör lägga särskild vikt vid att utveckla kriminalteknisk och toxikologisk kapacitet och förbättra tillgängligheten av epidemiologisk information.
- 32.7 Medlemsstater bör fortsätta arbetet för att hålla kvar vid det som åstadkommits inom EU i fråga om övervaknings- och informationsutbyte, bland annat genom Reitox-nätverket av nationella kontaktpunkter, och samtidigt stödja den vidare utvecklingen av en av EU standardiserad datainsamling och analys inom områdena efterfrågan på narkotika och tillgång på narkotika.
- 32.8 Att se till att det finns tillräcklig finansiering för narkotikarelaterade forsknings- och utvecklingsprojekt på EU-nivå och nationell nivå i enlighet med finansiella resurser, bland annat genom EU:s finansieringsprogram som omfattar perioden 2014–2020. Projekt som får stöd på EU-nivå bör beakta prioriteringarna i strategin och dess handlingsplaner och ge ett tydligt mervärde för EU, säkerställa samstämmighet och synergieffekter och undvika dubbelarbete inom program och gentemot EU-organ.
- 32.9 EU-institutioner, byråer och medlemsstater bör ge ett erkännande åt den roll som vetenskaplig utveckling spelar för policyer och ingripanden (med fokus på uppnådda resultat) som en nyckelaspekt av en kraftfullare EU-hållning till narkotika och på såväl nationell nivå som EU-nivå och internationell nivå verka för att den ska användas.
- 32.10 Att säkerställa och stärka fortbildning av personer som yrkesmässigt arbetar med narkotikarelaterade frågor inom området för såväl efterfrågan på narkotika som insatser för att minska tillgången på narkotika.
-